AUDIT & CONSULTING

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՈՒԴԻՏՈՐՆԵՐԻ և
ՓՈՐՁԱԳԵՏ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏ
ՀԳԳՀ # 1 20 0333

«ՊՐՈԳՐԵՍ-ԱՈՒԴԻՏ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/3

Անկախ Աուդիտորի Եզրակացություն

<Գրանդ Տոբակո> ՍՊԸ
Մասնակիցներին

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է <Գրանդ Տոբակո> Սահմամափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում՝ այդ հաշվետվությունները ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը:

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով արժանահավատ են և տալիս են ճշմարիտ ու իրական պատկերը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրքի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք զերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:
Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Ընկերությունը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածները:
Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այդ ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:
ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ

հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Ընկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Ընկերության անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Ընկերությունը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը, և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կառավարման օրակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

16 Հունիսի 2023թ.

Ռուզաննա Արզումանյան
Գլխավոր տնօրեն

Էմիլ Նիկողոսյան
Խմբի ղեկավար-Աուդիտոր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

31 դեկտեմբերի 2022թ.

(հազար դրամ)

	Ծանոթ.	*31 դեկտեմբեր 2022*	*31 դեկտեմբեր 2021*
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	21,105,232	23,491,343
Ներդրումային գույք	4	137,448	140,414
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		57,286	-
Ոչ նյութական ակտիվներ	6	128,840	187,756
Հարկային ակտիվներ	5	141,904	61,180
Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ներդրումներ	7	143	143
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ /փոխառություններ/	10	2,469,836	-
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	7	703,331	69,160
		24,744,020	*23,949,996*
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	48,581,194	53,122,301
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	9	17,112,143	55,546,630
Փոխառություններ և բանկային ավանդներ	10	1,560,755	8,287,162
Դրամական միջոցներ	11	6,693,856	6,583,357
		73,947,948	*123,539,450*
Ընդամենը ակտիվներ		**98,691,968**	**147,489,446**
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	12	11,000,000	11,000,000
Հետ գնված բաժնեմաս		(174,972)	(174,972)
Էմիսիոն եկամուտ		240,017	240,017
Կուտակված շահույթ		38,101,442	23,756,412
		49,166,487	*34,821,457*
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Փոխառություններ	14	-	97,400,000
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		225,486	242,326
Վարձակալության գծով պարտավորություն	15	60,456	-
		285,942	*97,642,326*
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր	13	3,022,693	3,160,963
Փոխառություններ	14	32,521,900	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	16	11,489,639	8,377,298
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		2,205,307	3,487,402
		49,239,539	*15,025,663*
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		**98,691,968**	**147,489,446**

Սամվել Սահակյան
Տնօրեն

Ռուզաննա Մախմուդյան
Գլխավոր հաշվապահ

Վավերացման ամսաթիվ 16/06/2023թ.

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	Ծանոթ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հասույթ	17	63,747,194	69,841,604
Վաճառքի ինքնարժեք	18	(37,026,622)	(35,638,480)
Համախառն շահույթ (վնաս)		*26,720,572*	*34,203,124*
Այլ եկամուտ	19	1,929,027	1,928,814
Իրացման ծախսեր	20	(684,242)	(736,974)
Վարչական ծախսեր	21	(2,563,441)	(2,394,395)
Այլ ծախսեր	22	(2,343,089)	(2,419,717)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ(վնաս)		*23,058,827*	*30,580,852*
Ֆինանսական հոդվածներ	23	(509,846)	346,198
Այլ ոչ գործառնական օգուտ/վնաս	24	(3,895,067)	(1,621,148)
Շահույթը (վնասը) մինչև հարկերը		*18,653,914*	*29,305,902*
Շահութահարկի գծով (ծախս) փոխհատուցում	25	(4,151,844)	(5,549,490)
Տարվա զուտ արդյունք		14,502,070	23,756,412
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		**14,502,070**	**23,756,412**

Սամվել Սահակյան
Տնօրեն

Ռուզաննա Մախմուդյան
Գլխավոր հաշվապահ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված բաժնեմաս	Էմիսիոն եկամուտ	Կուտակված շահույթ/ (վնաս)	Ընդամենը սեփական կապիտալ
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,633,679	(174,972)	240,017	102,660,023	108,358,747
Կապիտալի ավելացում	5,366,321	-	-	-	5,366,321
Շահաբաժին	-	-	-	(102,660,023)	(102,660,023)
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	23,756,412	23,756,412
Ներքին շարժեր	-	-	-	-	-
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	23,756,412	23,756,412
2021 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,000,000	(174,972)	240,017	23,756,412	34,821,457
Ճշգրտում	-	-	-	(157,040)	(157,040)
Կապիտալի ավելացում		-	-	-	-
Շահաբաժին	-	-	-	-	-
Ներքին շարժեր	-	-	-	-	-
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	14,502,070	14,502,070
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	14,502,070	14,502,070
2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,000,000	(174,972)	240,017	38,101,442	49,166,487

Սամվել Սահակյան
Տնօրեն

Ռուզաննա Մախմուդյան
Գլխավոր հաշվապահ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	117,786,703	93,467,365
Գործառնական այլ գործունեությունից	8,774,242	319,484
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	**126,560,945**	**93,786,849**
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր		
Գնումների գծով	(13,651,350)	(45,486,483)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(3,823,123)	(3,466,600)
Վճարումներ բյուջե	(44,004,562)	(41,865,841)
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր	(375,780)	(610,819)
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	**(61,854,815)**	**(91,429,743)**
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	***64,706,130***	***2,357,106***
Ներդրումային գործունեությունից մուտքեր		
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների իրացումից	254,905	-
Ֆինանսական ակտիվներով գործառնություններից	44,740,227	626,811
Շահաբաժինների և տոկոսների ստացումից	263,619	476,639
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	**45,258,751**	**1,103,450**
Ներդրումային գործունեությունից ելքեր		
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերման գծով	(868,408)	(284,454)
Փոխառությունների տրամադրումից	(41,876,155)	(2,109,294)
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	**(42,744,563)**	**(2,393,748)**
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	***2,514,188***	***(1,290,298)***
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Սեփական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերավաճառքից	-	5,366,321
Ստացված վարկերից և փոխառություններից	17,229,000	116,952,000
Տոկոսների ստացումից	-	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից մուտքեր	**17,229,000**	**122,318,321**
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր		
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից	(82,278,583)	(23,605,397)
Վճարված շահաբաժիններ և տոկոսներ	(543,782)	(97,620,027)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ելքեր	**(82,822,365)**	**(121,225,424)**
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	***(65,593,365)***	***1,092,897***
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	**1,626,953**	**2,159,705**
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	(1,516,454)	(797,158)
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	**6,583,357**	**5,220,810**
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	**6,693,856**	**6,583,357**

Սամվել Սահակյան
Տնօրեն

Ռուզաննա Մախմուդյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«Գրանդ Տոբակո» ՍՊԸ
2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Գրանդ Տոբակո» ՍՊԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է 05.05.1997 թվականին:
Գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկությունների ռեգիստրում՝ 1999թ. մայիսի 05-ին, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան (պետական գրանցման համարը՝ 269.110.01588, պետական գրանցման վկայական՝ 01 Ա 033875, ՀՎՀՀ՝02216066):

Ընկերության մասնակիցների ցուցակը ներկայացված է ստորև՝

Մասնակիցներ	մասնաբաժին
Միքայել Հրանտի Վարդանյան	*50 %*
Կարեն Հրանտի Վարդանյան	*50 %*

2015 թվականի ապրիլի 14-ին կատարվել է <Գրանդ Տոբակ> ինկորպորացիային (գրանցում N114.0612.7940, Ալան ավենյու, Լավալ, Քվեբեկ Հ7Վ1Հ1, Կանադա) պատկանող 10 տոկոս մասնակցության օտարում <Ս.Ս. Փրոդաքշն> ՍՊԸ-ին (գրանցում 269.110.863234, ՀՎՀՀ 02263061, վկայական 03Ա1013234, ՀՀ քաղաք Երևան, Մասիսի 7):

2017 թվականի հուլիսի 7-ին կատարվել է "Ս.Ս. Փրոդաքշն" ՍՊԸ և "Գրանդ Տոբակո" ՍՊԸ-ի վերակազմակերպում միացման ճանապարհով:

Ընկերության ստեղծման նպատակը ինքնուրույն, իր ռիսկով տնտեսական գործունեություն իրականացնելը և այդ գործունեությամբ շահույթ ստանալն է:

Ընկերության հիմնական գործունեության ուղղություններն են՝

Ծխախոտի արտադրություն;
Ացետատային ֆիլտրերի արտադրություն:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Հրանտ Վարդանյան 22:

2022թ. աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1227 մարդ (2021թ.՝ 1327 մարդ):

2. Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՍՍ) համաձայն, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՍՍԽ) կողմից:

2.2 Ճանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույն կերպով է արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական էությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ ղեկավարության համոզմամբ այս արժույթով ներկայացված տեղեկատվությունն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազար միավորի ճշտությամբ:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՍՍ-ի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրությունները և գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 26-ում:

2.1 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ և փոփոխություններ ՖՀՄՍ-ներում առ 31/12/2022թ.

ՀՀՄՍ1 *«Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը». Պարտավորությունների դասակարգումը*

ՀՀՄՍ 1-ում կատարվել է փոփոխություն, ըստ որի եթե կազմակերպությունը իրավունք ունի երկարաձգել պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո նվազագույնը 12 ամիս, ապա այն դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ՝ անկախ այդ իրավունքն օգտագործելու մտադրությունից:

Կատարվել է նաև հետագա պարզաբանում այն մասին, որ եթե պարտավորության մարման ժամկետը կախված է կազմակերպության կողմից որևէ կովենանտների բավարարելու փաստից, ապա պարտավորության դասակարգման նպատակով հաշվի են առնվում միայն այն կովենանտները, որոնց կազմակերպությունը պետք է բավարարեր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Անհրաժեշտ է նաև կատարել կովենանտների վերաբերյալ ռիսկերի գծով բացահայտումներ:

ՀՀՄՍ 1-ի այս փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2024թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ12 *«Շահութահարկեր». Մեկ գործարքով առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկեր*

ՀՀՄՍ 12-ում պարզաբանվել է, որ հետաձգված հարկեր առաջանալու բացառությունը չի վերաբերվում այն իրավիճակներին, երբ գործարքն առաջացնում է ակտիվ, և պարտավորություն, որոնք էլ համապատասխանաբար առաջացնում են և նվազեցվող և հարկվող ժամանակավոր տարբերություններ, և այդ պահին ազդեցությունը զուտ ակտիվների փոփոխության վրա 0 է:

Այս գործարքից առաջացող հետաձգված հարկային պարտավորությունը չպետք է գերազանցի հետաձգված հարկային ակտիվին:

ՀՀՄՍ 12-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2023թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ8 *«Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ». Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանումը*

ՀՀՄՍ 8-ում հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխությունների սահմանումը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման գնահատման սահմանմամբ: Ըստ նոր սահմանման հաշվապահական հաշվառման գնահատումը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվող դրամային ցուցանիշներն են, որոնց գծով առկա են չափման անորոշություններ:

ՀՀՄՍ 8-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2023թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ16 *«Վարձակալություն». Վարձակալության պարտավորություն, որն առաջանում է հետադարձ վարձակալությամբ վաճառքից*

ՖՀՄՍ 16-ում կատարված խմբագրումը պահանջում է, որ վաճառող-վարձակալը վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ գործարքում պարտավորությունը հաշվառի այնպես, որ չճանաչվի որևէ օգուտ կամ վնաս վաճառող-վարձակալի կողմից պահվող օգտագործման իրավունքի գծով

Այնուամենայնիվ, վաճառող-վարձակալը կարող է շահույթում կամ վնասում ճանաչել վարձակալության մասնակի կամ ամբողջական դադարեցման գծով օգուտը կամ վնասը:

ՖՀՄՍ 16-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2024թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

2.6 Նախորդ տարիների սխալների ուղղում

Ֆինանսական հաշվետվությունները, ներառյալ նախորդ ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվությունը, ներկայացվում են այնպես, իբր էական սխալներն ուղղվել են այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք կատարվել են: Հետևաբար, ներկայացված յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը ներառվում է այդ հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մեջ: Ներկայացված ժամանակաշրջաններից ամենավաղ ժամանակաշրջանի կուտակված արդյունքների սկզբնական մնացորդը կարգավորվում է ճշգրտումների այն գումարով, որը վերաբերում է այն ժամանակաշրջաններին, որոնք նախորդում են վերջին ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների համադրելի տեղեկատվության մեջ ներգրավված ժամանակաշրջաններին: Նախորդող ժամանակաշրջանների վերաբերյալ ներկայացված որևէ այլ տեղեկատվություն նույնպես վերաներկայացվում է:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Ընկերության կողմից, ներկայացված են ծանոթագրություն 2.5-ում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍ 1. *Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում* ստանդարտի (վերանայված 2007թ.) համաձայն: Ընկերությունը որոշել է ներկայացնել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն:

Կազմակերպությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ներկայացնում է ակտիվներն ու պարտավորությունները ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասակարգմամբ: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը դասակարգվում են ըստ գործառույթի: Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով, իսկ տոկոսների և շահաբաժինների գծով հոսքերը դասակարգվում են որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

3.3 Արտարժույթ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից հրապարակված՝ արտարժութային շուկաներում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 393.57 ՀՀ դրամ, 1 Եվրոն կազմում է 420.06 ՀՀ դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 480.14 ՀՀ դրամ, 1 Եվրոն կազմում է 542.61 ՀՀ դրամ, 2021թ. հունվարի 01-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 522.59 ՀՀ դրամ, 1 Եվրոն կազմում է 641.11 ՀՀ դրամ): Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես շահույթ կամ վնաս:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ Խմբի դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

3.4 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով: Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սեփական ուժերով կառուցվող հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը որոշվում է նույն սկզբունքներով, ինչ պաշարների ինքնարժեքը: Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, մինչև դրանց նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելը, հանդիսանում են անավարտ հիմնական միջոցներ և հաշվառվում են դրանց ինքնարժեքով:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրս գրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, կապիտալացվում են տեղադրվող բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ միասին:
Ճանաչման նշված սկզբունքի համաձայն՝ կազմակերպությունը գնահատում է իր հիմնական միջոցների գծով բոլոր ծախսումները դրանց կատարման պահին: Այս ծախսումները ներառում են հիմնական միջոցի միավորի կառուցման կամ ձեռքբերման սկզբնավորման ծախսումները և հետագայում կատարված ծախսումները՝ կապված դրա ավելացման, մի մասի փոխարինման կամ սպասարկման հետ:
Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում՝ որպես շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ներառվում է այլ ակտիվի ինքնարժեքում՝ կիրառելով ուղիղ գծային մեթոդը, եթե մաշվածության հաշվարկման այլ մեթոդը չի ապահովում հիմնական միջոցի տնտեսական օգուտների նվազեցման ավելի արժանահավատ պատկերը:

Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր, շինություններ	20-60 տարի,
Փոխանցող հարմարանքներ	10-20 տարի
Սեքենաներ, սարքավորումներ	1-10 տարի,
Տրանսպորտային միջոցներ	5-15 տարի
Արտադրական և տնտեսական գույք	1-10 տարի,
Բազմամյա տնկիներ	1 և 8 տարի,
Այլ	1-10 տարի

3.5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են հաշվապահական հաշվառման ծրագիր, արտոնագրեր և այլն:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ներառվում է այլ ակտիվի ինքնարժեքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

3.6 Ներդրումային գույք

3.6.1. Սահմանում

Ներդրումային գույքը գույք է (հող կամ շենք, կամ շենքի մի մաս, կամ և' հող, և' շենք), որը պահվում է Ընկերության կողմից վարձակալությունից եկամուտ վաստակելու կամ դրա արժեքի աճի, կամ էլ միաժամանակ այդ երկու նպատակներով, այլ ոչ թե՝
ա) արտադրությունում օգտագործելու, ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման, կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, կամ
բ) սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար:

3.6.2. Չափում

Ներդրումային գույքը սկզբնապես չափվում է իր ինքնարժեքով (սկզբնական արժեքով):
Գործառնության հետ կապված ծախսումները ներառվում են սկզբնական չափման մեջ: Գնված ներդրումային գույքի ինքնարժեքը ներառում է դրա գնման գինը և ուղղակիորեն վերագրելի ցանկացած ծախսում:
Ներդրումային գույքի միավորը որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով) հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

3.6.3. Մաշվածություն

Ներդրումային գույքի միավորի մաշեցնող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:
Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:
Ներդրումային գույքի օգտակար ծառայությունը արտահայտված է ժամկետով:

3.6.4. Վերադասակարգումներ

Գույքը որպես ներդրումային վերադասակարգելը կամ հակառակը տեղի է ունենում այն և միայն այն դեպքում, երբ փոփոխվել է դրանց օգտագործումը, որի վկայություններն են՝
ա) Ընկերության կողմից գույքի զբաղեցումը սկսելը. այս դեպքում ներդրումային գույքը վերադասակարգվում է որպես հիմնական միջոց,
բ) Ընկերության կողմից գույքի զբաղեցումն ավարտելը. այս դեպքում Ընկերության կողմից զբաղեցված գույքը վերադասակարգվում է որպես ներդրումային գույք:

3.7 Վարձակալություն

Կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- Պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացնելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Ընկերությանը,
- Ընկերությունն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Ընկերությունն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Ընկերությունն իրավունք ունի ուղղորդել, թե ինչպես և ինչ նպատակով ակտիվն օգտագործել ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից յկամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես

սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:
Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է զրոյի:
Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Ընկերությունը որպես վարձատու

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն համադրելի ժամանակաշրջանի համեմատ չի փոփոխվել:
Որպես վարձատու Ընկերությունը դասակարգում է իր վարձակալությունները որպես գործառնական կամ ֆինանսական:
Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, եթե այն փոխանցում է հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և օգուտները և գործառնական , եթե նշվածը տեղի չի ունենում:

Մինչև 2019թ. հունվարի 1-ը կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ֆինանսական վարձակալություն

Վարձակալական պայմանագրի բնույթը դիտարկելիս և որոշելու համար արդյոք այն փոխանցում է վարձակալության տված ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և օգուտները, ղեկավարությունը կիրառում է դատողություն: Դիտարկվող առանցքային գործոնները ներառում են վարձակալական ժամկետի երկարությունը ակտիվի տնտեսական ծառայության ժամկետի հետ համադրությամբ, նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքը ակտիվի իրական արժեքի հետ համադրությամբ և այն հանգամանքը, թե արդյոք վարձակալական ժամկետի վերջում Ընկերությունը ստանալու է ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունք:
Հողի և շենքերի վարձակալության դեպքում նվազագույն վարձավճարները սկզբում բաշխվում են վարձակալության բաղադրիչներին՝ դրանցից յուրաքանչյուրին բաժին ընկնող մասի իրական արժեքին համամասնորեն: Անյուհետև յուրաքանչյուր բաղադրիչը առանձին գնահատվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն դիտարկվելու հնարավորության տեսանկյունից՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ հողը սովորաբար ունի անորոշ տնտեսական ծառայության ժամկետ:
Ֆինանսական վարձակալությամբ պահվող ակտիվների մաշվածության մեթոդները և օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ծանոթագրություն 2"3-ում:
Վարձավճարների տոկոսային տարրը հաշվեգրվում է շահույթին կամ վնասին վարձակալության ժամկետի ընթացքում՝ որպես ֆինանսական ծախս:

Գործառնական վարձակալություն

Մյուս բոլոր վարձակալությունները դիտվում են որպես գործառնական վարձակալություններ: Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով:

Վարձակալության հետ կապված ծախսերը, ինչպիսիք են պահպանման և ապահովագրության ծախսերը, ծախսագրվում են իրականացման պահին:

3.8 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է, հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է պաշարների ձեռք բերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է օգտագործելով միջին կշռված մեթոդը:

3.9 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասները պետք է ճանաչվեն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, թե ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «ֆինանսական ծախս» և «ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

I. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշվող չեն ակտիվ շուկայում: Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են անվանական արժեքով:

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվելուց հետո հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

II Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցներ, բանկային հաշիվների մնացորդներ, որոնք ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների «փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր» կատեգորիայում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, ինչպես նաև առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Փոխառություններ և վարկեր	35,544,593	100,560,963
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում շահութաբերի գծով պարտավորությունը	13,315,450	11,460,574
Ընդամենը	48,860,043	112,021,537

I Փոխառություններ

Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են անվանական արժեքով՝ ներառյալ գործարքային ծախսերի: Փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս:

II Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.10 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների

Մաշվող ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է և նվազումը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

3.11 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.12 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկն իրենից ներկայացնում է տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի (վնասի) գծով վճարման (փոխհատուցման) ենթակա շահութահարկի գումարը: Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) պետք է չափվեն այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ընկերության հետաձգված հարկերը (հետաձգված հարկային պարտավորությունները և հետաձգված հարկային ակտիվները) պայմանավորված են ժամանակավոր տարբերությունների (հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ) և չօգտագործված հարկային վնասը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հետ: Ժամանակավոր տարբերությունների հետ կապված հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են օգտագործելով հաշվեկշռային պարտավորության մեթոդը՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակով օգտագործվող գումարների (հարկային բազայի) ժամանակավոր տարբերությունների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմնվելով հարկերի այն դրույքների վրա, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են իրացվել չօգտագործված հարկային վնասները և փոխհատուցումները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այն չափով, որքանով այլևս հավանական չէ, որ դրան առնչվող հարկային օգուտները կիրացվեն:

3.13 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սիստեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա>:

3.14 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցումների իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Ընկերության հասույթն առաջանում է հիմնականում ծխախոտի և ծխախոտի ֆիլտրի արտադրանքից:

Արտադրանքի հասույթը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում արտադրանքի սեփականության հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը, և երբ չկան էական անորոշություններ կապված փոխհատուցման, գործարքի հետ կապված ծախսերի կամ ապրանքների հնարավոր վերադարձի վերաբերյալ, և երբ հնարավոր է արժանապատվորեն չափել հասույթի գումարը:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանի հիման վրա:

3.15 Անընդհատության սկզբունք.

Ընկերությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստել է անընդհատության սկզբունքով:

4 Հիմնական միջոցներ

հազար դրամ

	Հող. շենքեր և շինություններ	Փոխանցող հարմարանքներ, մեքենասարքավոր., տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական և տնտեսական գույք,այլ	Կառուց. ընդացք. գտնվող Հ/Մ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,214,245	38,970,167	3,781,580	892,541	50,858,533
Ճշգրտում	-	-	-	-	-
Ներխմբային վերադասակարգում	52,310	(1,266,307)	1,213,997	-	-
Ավելացում	31,454	247,396	12,201	9,055	300,106
Օտարում և Նվազեցում	(48,580)	(140,260)	(1,206,855)	-	(1,395,695)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,249,429	37,810,996	3,800,923	901,596	49,762,944
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում					
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,334,215	21,635,626	3,397,349	-	27,367,190
Ճշգրտում	-	-	-	-	-
Ներխմբային վերադասակարգում					
Տարվա ծախս	240,730	1,468,341	99,383	-	1,808,454
Նվազեցում	(478)	(497,851)	(19,603)	-	(517,932)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,574,467	22,606,116	3,477,129	-	28,657,712
Հաշվեկշռային արժեք					
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,880,030	17,334,541	384,231	892,541	23,491,343
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,674,962	15,204,880	323,794	901,596	21,105,232

- ✓ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Հող, շենքեր և շինություններ» դասում ներառված են 12.221591 հա ընդհանուր մակերեսով հողամաս, որը գումարային արտահայտությամբ կազմում է 1,472,260 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Հող, շենքեր և շինություններ» դասում ներառված են 12.221591 հա ընդհանուր մակերեսով հողամաս, որը գումարային արտահայտությամբ կազմում է 1,472,260 հազար դրամ):

- ✓ Հիմնական միջոցներ դասում 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվառվում են 13,765,390 հազար դրամ սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ, որոնք ամբողջությամբ մաշված են (2021թ.-ին՝ 13,075,765 հազար դրամ):

Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը իրենից ներկայացնում է Երևան քաղաքի Բագրատունյաց 47/2 շենքում թիվ 105 հասցեում գտնվող հասարակական տարածքը: Անշարժ գույքի սկզբնական արժեքը կազմում է 148,283 հազար դրամ, իսկ կուտակված մաշվածությունը կազմում է 10,834 հազար դրամ: Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 137,448 հազար դրամ: (2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անշարժ գույքի կուտակված մաշվածությունը կազմում է 7,869 հազար դրամ, իսկ հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 140,414 հազար դրամ:)

5 Հարկային ակտիվներ (պարտավորություններ)

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Նվազագույն շահութահարկ	-	-
Հետաձգված շահութահարկ	141,904	61,180
Ընդամենը	141,904	61,180

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ

	2022թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	Ճանաչված սեփական կապիտալում	Ճանաչված ֆինանսական արդյունք	2022թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ				
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից				
Տրված փոխառությունների գծով	-	34,472	(11,688)	22,784
Դեբիտորական պարտքերի կորստի գծով			44,037	44,037
Փոխառությունների հնարավոր կորուստների պահուստի գծով	6,435	-	(6,435)	-
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ			10,774	10,774
Արձակուրդայինի պահուստից	54,745	-	19,875	74,620
	61,180	34,472	56,563	152,215
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Վարձակալության գծով պարտավորությունից	-	-	10,311	10,311
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
	-	-	10,311	10,311
Ընդամենը	61,180	34,472	46,252	141,904

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ

	2021թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	Ճանաչված սեփական կապիտալում	Ճանաչված ֆինանսական արդյունք	2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ				
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից				
Փոխառությունների հնարավոր կորուստների պահուստի գծով	6,798	-	(363)	6,435
Արձակուրդայինի պահուստից	62,435	-	(7,690)	54,745
	69,233	-	(8,053)	61,180
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Փոխառությունների գծով	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
	-	-	-	-
Ընդամենը	69,233	-	(8,053)	61,180

6 Ոչ նյութական ակտիվներ

հազար դրամ

	Ֆիրմային անուններ, լիցենզիաներ և վստահագրեր	Համակարգչային ծրագրեր և այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	344,784	75,567	420,351
Ներխմբային վերադասակարգում	(4,600)	4,600	-
Ավելացում	16,961		16,961
Նվազեցում	(2,787)		(2,787)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	354,358	80,167	434,525
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	195,016	37,579	232,595
Ներխմբային վերադասակարգում			
Տարվա ծախս	67,944	6,086	74,030
Նվազեցում	(940)		(940)
20221թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	262,020	43,665	305,685
Հաշվեկշռային արժեք			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	149,768	37,988	187,756
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	92,338	36,502	128,840

7 Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Ավելացում	Նվազում	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ներդրումներ*	143	-	-	143
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվներ ձեռք բերելու համար	69,160	738,974	(104,803)	703,331
Ընդամենը	69,303	738,974	(104,803)	703,474

*«Գրանդ Տոբակո» ՍՊԸ-ն տիրապետում է «Գրանդ Հոլդինգ» ՍՊԸ-ի բաժնեմասի 14.29 տոկոսը:

8 Պաշարներ

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հումք և նյութեր	47,568,817	51,741,749
Անավարտ արտադրանք	-	-
Պատրաստի արտադրանք	1,010,677	1,378,943
Ապրանքներ	1,700	1,609
Ընդամենը	48,581,194	51,741,749

9 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	15,868,537	27,544,123
Սպասվող պարտքային կորուստի պահուստ	(244,648)	-
	15,623,889	27,544,123
Տրված կանխավճարներ	1,426,406	27,942,269
Այլ	56,542	55,683
	17,106,837	55,542,075
Դեբիտորական պարտքեր պետական բյուջեի հանդեպ	5,306	4,555
Հետաձգված ԱԱՀ	-	-
Ընդամենը	17,112,143	55,546,630

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի հավաքագրելիությունը որոշելիս հաշվի է առնվում պարտքի մարման ժամանակացույցի ցանկացած փոփոխություն՝ սկսած պարտքերի առաջացման պահից մինչև հաշվետու ամսաթիվը: Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով սպասվող պարտքային կորուստներիը գնահատելու նպատակով կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված ընթացակարգը՝ օգտագործելով ողջ ժամկետի համար սպասվող պարտքային կորուստի գնահատում: 2022 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ղեկավարության գնահատմամբ սպասվող կորուստները կազմում է 244,648 հազար դրամ:

10 Փոխառություններ և բանկային ավանդներ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Բանկային ավանդներ Ռեզիդենտ բանկերում*	1,555,000	5,368,331
Կարճաժամկետ փոխառությունների գծով սպասվելիք համախառն մուտքեր	5,755	2,918,831
Երկարաժամկետ փոխառությունների գծով սպասվելիք համախառն մուտքեր**	2,596,416	-
Չվաստակած ֆինանսական եկամուտ երկարաժամկետ փոխառությունների գծով	(126,580)	-
	4,030,591	8,287,162

**Բանկային ավանդներ և դեպոզիտներ*

Պայմանագրի տեսակը	Արժույթ	Տոկոսադրույք	Վերջնաժամկետ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ժամկետային	Եվրո	2%	2022	-	1,085,220
Ժամկետային	ԱՄՆ դոլար	3.75%	2022	-	2,064,602
Ժամկետային	Եվրո	2.18%	2022	-	390,679
Ժամկետային	Եվրո	2.5%	2022	-	1,627,830
Ժամկետային	Հազար դրամ	10.5%	2023	450,000	200,000
Ժամկետային	Հազար դրամ	10.75%	2024	1,105,000	-

**Փոխկապակցված իրավաբանական անձին տրամադրված փոխառությունը անտոկոս է և ապահովված չի գրավով:

Ֆիզիկական անձանց (աշխատակից) անշարժ գույքի ձեռքբերման նպատակով տրամադրված փոխառությունները ապահովված են գրավով:

Կազմակերպությունը որոշ դեպքերում հավատարիմ և բարեխիղճ աշխատակիցներին տրամադրում է նպատակային անտոկոս երկարաժամկետ փոխառություններ: Արտոնյալ պայմաններով փոխառության տրամադրման որոշումը կայացվում է ելնելով այն փաստից, որ փոխառուն համարվում է կազմակերպության (կամ խմբի այլ կազմակերպության) աշխատակից և աշխատանքային պայմանագրի շրջանակներում խմբից ստանում է հաստատուն աշխատավարձ:

Այնուամենայնիվ, ըստ փոխառության պայմանագրային դրույթների, այն դեպքում, երբ աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է, փոխառության պայմանագրի մնացորդի նկատմամբ փոխատուն կարող է կիրառել շուկայական 12% դրույքաչափը: Սա նշանակում է որ պարտքի նկատմամբ տոկոս չվճարելը արտոնություն է, որից կարող է օգտվել աշխատակիցը միայն այն ժամանակահատվածում, երբ համարվում է կազմակերպության (խմբի) աշխատակից, այսինքն իր բովանդակությամբ տոկոսներից ազատվելու արտոնությունը հատուցում է կատարված ընթացիկ աշխատանքի դիմաց:

Համաձայն ՖՀՄՍ 9.5.1.1 կետի ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին ենթակա են չափման իրական արժեքով: Տրված փոխառության իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին սովորաբար գնահատվում է ներկա արժեքի տեխնիկայով (համաձայն ՖՀՄՍ13.41 և Բ11-13 կետերի)՝ կիրառելով շուկայական 12% զեղչման դրույքը սպասվող հոսքերի նկատմամբ: Ներկա արժեքի և անվանական արժեքի տարբերությունը համարվում է հատուցում աշխատակիցներին՝ ըստ վերը նկարագրված պայմանագրային պայմանների վերլուծության: Իսկ հաջորդ

ժամանակաշրջաններում սկզբնապես ճանաչված արժեքի (ներկա արժեքի) նկատմամբ պետք է հաշվեգրել է տոկոսային եկամուտ:

Համաձայն ՀՀՄՍ19.11 կետի կազմակերպությունը յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանում պետք է ճանաչի աշխատակիցների հատուցման գծով ծախս այն չափով, որքանով վերաբերում է ընթացիկ ժամանակաշրջանում աշխատակցի կողմից կատարված աշխատանքին: Ուստի և փոխառության սկզբնական և ներկա արժեքների միջև տարբերությունը պետք է ճանաչել որպես աշխատակիցների հատուցման գծով ծախս ոչ թե փոխառության տրամադրման պահին, այլ փոխառության գործողության ընթացքում: Իսկ սկզբնապես այդ տարբերությունը ենթակա է ճանաչման ակտիվներում՝ որպես հետաձգված ծախս:

Այս պահանջների կիրառման արդյունքում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կազմակերպությունը պետք է յուրաքանչյուր տարվա համար ճանաչի տոկոսային եկամուտ և աշխատակիցների հատուցման գծով ծախս, որոնք գումարային առումով չեզոքացնում են միմյանց՝ թողնելով ժամանակաշրջանի շահույթի ցուցանիշը անփոփոխ:

Այսպիսով, նշված փոխառությունների անվանական արժեքով հաշվառումը չի հանգեցնի ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ցուցանիշների փոփոխությանը և չունի էական ազդեցություն:

11 ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵՎ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐ

Դրամական հոսքերի հաշվետությունում ներկայացված դրամական միջոցները և դրա համարժեքները ներառում են հետևյալը.

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հաշիվներ բանկում	6,676,188	6,573,417
Կանխիկ դրամ	17,668	9,940
Ընդամենը	6,693,856	6,583,357

Ընկերությունը կնքել է երկու պայմանագիր իրեն սպասարկող ՀՀ Ռեզիդենտ բանկի հետ, համաձայն որի տրամադրված վարկային գծերին վերաբերող երկու պայմանագրերի համար ապահովման առարկա է հանդիսացել ֆինանսական հոսքերը:

Պայմանագիր	Արժույթ	Մարման տարի	Պայմանագրի գումարը	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
GH22/00816	ՀՀ դրամով	2023	3,750,000	3,750,000
G22/001776	ՀՀ դրամով	2024	2,600,000	2,600,000

12 Կանոնադրական կապիտալ

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2 բաժնեմասեր	11,000,000	11,000,000
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չվճարված բաժնետիրական կապիտ	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետիրական կապիտալի զուտ գումար	11,000,000	11,000,000

Մասնակիցներ	Բաժնեմասերի անվանական արժեքներ
Միքայել Վարդանյան	*5,500,000,000 ՀՀ դրամ*
Կարեն Վարդանյան	*5,500,000,000 ՀՀ դրամ*

13 Բանկային վարկեր

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Բանկային վարկեր	3,022,693	3,160,963
	3,022,693	3,160,963

Պայմանագրի տեսակը	Արժույթ	Տոկոսադրույք	Վերջնաժ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարկային գծի պայմ. թիվ LC21/00170 առ՝18.11.2021թ	Հազար դրամ	9.5%	2023	3,017,630	-
Վարկային գծի պայմ. թիվ ՊՎԳԾՊ21/24-45 առ՝24.11.2021թ	Հազար դրամ	11%	2022	-	145,344
Վարկային գծի պայմ. թիվ LC21/00170 առ՝18.11.2021թ	Հազար դրամ	115%	2023	5,063	2,011,452
Վարկային գծի պայմ. թիվ ՊՄԳ02-00-054-21/V առ՝28.07.2021թ	Հազար դրամ	10%	2022	-	1,004,167

14 Փոխառություններ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Երկարաժամկետ փոխառություններ	-	97,400,000
Կարճաժամկետ փոխառություններ	32,521,900	-
	32,521,900	97,400,000

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Փոխառությունները ներգրավված են փոխկապակցված անձից և անտոկոս են:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում ներառված 32,521,900 հազար ՀՀ դրամ ցուցանիշը վերաբերվում է հիմնադիրներից ստացված կարճաժամկետ փոխառություններին: Նշված պարտավորության գծով կազմակերպության և փոխատուի միջև գոյություն ունի համաձայնագիր այն մասին, որ փոխատուն պարտավորվում է պարտքը ներել կամ երկարաձգել դրա մարման ժամկետը այն դեպքում, երբ պարտքի ժամանակին մարումը կարող է հանգեցնել կազմակերպության գործունեության անընդհատության խախտմանը:

Հաշվի առնելով վերը նշված համաձայնագիրը, ինչպես նաև կազմակերպության շահութաբերության կայուն աճը, ղեկավարության գնահատմամբ գործունեության անընդհատության խախտում չի նկատվում, և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են անընդհատության սկզբունքով:

15 Վարձակալության գծով պարտավորություններ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք համախառն գումարներ	94,100	-
Չկրած տոկոսային ծախսեր ֆինանսական վարձակալության գծով	(33,644)	-
	60,456	-

Կազմակերպությունը 2016 և 2017թթ.-ին վարձակալել է բազմաֆունկցիոնալ տարածքներ՝ փոխկապակցված Ընկերություններից և պայմանագրերն անժամկետ են:
2021թ.-ի վերջի դրությամբ կազմակերպության ղեկավարությունը գնահատում էր վարձակալության դադարեցումը մոտակա 12 ամիսների ընթացքում շատ հավանական՝ ելնելով գործառնական ցուցանիշների վերլուծությունից: Ուստի և 2021թ.-ի վերջի դրությամբ սույն վարձակալության չեղյալ չհամարվող ժամանակաշրջանի գնահատականը չէր գերազանցում 12 ամիսը: Կազմակերպությունը առաջնորդվելով ՖՀՄՍ 16-ի կողմից նախատեսված ազատումների հնարավորությամբ 2021թ.-ի ֆինանսական հաշվետվություններում չի ճանաչել վարձակալության գծով օգտագործման իրավունքի ակտիվ և համապատասխան պարտավորություն՝ չափվող ներկա արժեքով:
Սակայն 2022թ.-ի ընթացքում, հիմնվելով գործառնական ցուցանիշների և տնտեսական պայմանների փոփոխությունների վրա, կազմակերպության ղեկավարությունը վերանայել է 5 օր առաջ վարձատուին ծանուցման միջոցով դադարեցման օպցիոնի իրագործման հավանականությունը՝ գնահատելով այն շատ փոքր: Արդյունքում վարձակալության չեղյալ չհամարվող մնացորդային ժամանակաշրջանը գնահատվել է մինչև 2030թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը:
Ուստի, առաջնորդվելով ՀՀՄՍ8-ով նախատեսված հաշվապահական գնահատման փոփոխության առաջընթաց կիրառման դրույթով, կազմակերպությունը 2022թ.-ի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչել է օգտագործման իրավունքի ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն:

16 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,560,014	1,170,272
Հատուցումներ աշխատակիցներին	289,496	382,486
Վճարվելիք սոց. հատկացումներ	17,294	17,867
Կանխավճարներ հաճախորդներից	1,610,009	23,626
Հարկերի գծով պարտավորություններ՝ բացառությամբ շահութահարկի	7,215,383	6,070,173
Պարտավորություններ Մասնակցին		-
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	379,496	404,126
Պահուստներ	414,556	304,142
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,391	4,606
Ընդամենը	11,489,639	8,377,298

15 Վարձակալության գծով պարտավորություններ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք համախառն գումարներ	94,100	-
Չկրած տոկոսային ծախսեր ֆինանսական վարձակալության գծով	(33,644)	-
	60,456	-

Կազմակերպությունը 2016 և 2017թթ.-ին վարձակալել է բազմաֆունկցիոնալ տարածքներ՝ փոխկապակցված Ընկերություններից և պայմանագրերն անժամկետ են:
2021թ.-ի վերջի դրությամբ կազմակերպության ղեկավարությունը գնահատում էր վարձակալության դադարեցումը մոտակա 12 ամիսների ընթացքում շատ հավանական՝ ելնելով գործառնական ցուցանիշների վերլուծությունից: Ուստի և 2021թ.-ի վերջի դրությամբ սույն վարձակալության չեղյալ չհամարվող ժամանակաշրջանի գնահատականը չէր գերազանցում 12 ամիսը: Կազմակերպությունը առաջնորդվելով ՖՀՄՍ 16-ի կողմից նախատեսված ազատումների հնարավորությամբ 2021թ.-ի ֆինանսական հաշվետվություններում չի ճանաչել վարձակալության գծով օգտագործման իրավունքի ակտիվ և համապատասխան պարտավորություն՝ չափվող ներկա արժեքով:
Սակայն 2022թ.-ի ընթացքում, հիմնվելով գործառնական ցուցանիշների և տնտեսական պայմանների փոփոխությունների վրա, կազմակերպության ղեկավարությունը վերանայել է 5 օր առաջ վարձատուին ծանուցման միջոցով դադարեցման օպցիոնի իրագործման հավանականությունը՝ գնահատելով այն շատ փոքր: Արդյունքում վարձակալության չեղյալ չհամարվող մնացորդային ժամանակաշրջանը գնահատվել է մինչև 2030թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը:
Ուստի, առաջնորդվելով ՀՀՄՍ8-ով նախատեսված հաշվապահական գնահատման փոփոխության առաջընթաց կիրառման դրույթով, կազմակերպությունը 2022թ.-ի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչել է օգտագործման իրավունքի ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն:

16 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,560,014	1,170,272
Հատուցումներ աշխատակիցներին	289,496	382,486
Վճարվելիք սոց. հատկացումներ	17,294	17,867
Կանխավճարներ հաճախորդներից	1,610,009	23,626
Հարկերի գծով պարտավորություններ՝ բացառությամբ շահութահարկի	7,215,383	6,070,173
Պարտավորություններ Մասնակցին		-
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	379,496	404,126
Պահուստներ	414,556	304,142
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,391	4,606
Ընդամենը	11,489,639	8,377,298

17 Հասույթ

հազ. դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտադրանքի վաճառքից հասույթ	63,746,944	69,841,496
Աշխատանքի կատարումից հասույթ	-	-
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	250	108
Ընդամենը	60,747,194	69,841,604

18 Վաճառքի ինքնարժեք

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտադրանքի ինքնարժեք	37,026,622	35,638,460
Աշխատանքի ինքնարժեք	-	20
Ընդամենը	37,026,622	35,638,480

19 Այլ եկամուտ

հազ դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարձակալությունից եկամուտ	171,924	234,567
Պաշարների վաճառքից եկամուտներ	1,135,785	1,024,663
Պաշարների արժեքի փոփոխությունից եկամուտներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)	-	2,018
Տույժերից, տուգանքներից եկամուտներ	800	-
Ծախսի փոխհատուցում	369,421	546,831
Արժույթով գործարքներից եկամուտ	157,864	9,481
Գույքագրումից եկամուտ	31,270	27,411
Անհատույց ստացված ակտիվներից եկամուտներ	1,082	1,668
Հանրային սննդի կազմակերպումից	60,881	52,696
Այլ	-	29,479
Ընդամենը	1,929,027	1,928,814

20 Իրացման ծախսեր

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	380,229	359,091
Հիմնական միջոցների մաշվածության, վերանորոգման ծախսեր	101,180	93,807
Տրանսպորտային և ապահովագր. ծախսեր	112,763	156,905
Գովազդի և մարկետինգի ծախսեր	4,800	16,090
Այլ	85,270	111,081
Ընդամենը	684,242	736,974

21 Վարչական ծախսեր

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	813,265	723,051
Հիմնական միջոցների մաշվածության, վերանորոգման ծախսեր	145,459	151,620
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	1,632	2,493
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	9,924	10,322
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	60,139	49,123
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	14,601	22,802
Բանկային,ապահովագրության ծախսեր	13,333	16,012
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	1,480,341	1,399,923
Այլ	24,747	19,049
Ընդամենը	2,563,441	2,394,395

22 Այլ ծախսեր

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարձակալության տրված Հ/Մ մաշվածություն	146,314	170,470
Կորուստ պաշարների փչացումից	14,642	58,538
Վաճառված պաշարի ինքնարժեք	1,150,326	984,748
Անհուսալի դեբիտորական պարտքի դուրսգրում		2,300
Տույժեր, տուգանքներ	1,909	826
Փոխհատուցելի արձակակուրդ. գծով պահուստ	110,414	-
Արժույթով գործարքներից ծախսեր	360,379	18,382
Փոխհատուցման ենթակա տրանսպորտային և ապահովագրական ծախսեր	370,049	563,721
Այլ	189,056	620,732
Ընդամենը	2,343,089	2,419,717

23 Ֆինանսական հոդվածներ

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի ի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական եկամուտներ	252,564	463,225
Ֆինանսական ծախսեր	(576,995)	(117,027)
Ֆինանսական գործիքների վերաչափումից և անհավաքագրելիությունից զուտ արդյունք	(185,415)	-
	(509,846)	346,198

24 Այլ ոչ գործառնական շահույթ/վնաս

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտ	2,016,818	1,909,006
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից ծախսեր	(5,946,713)	(3,545,169)
Հիմնական միջոցի օտարումից եկամուտներ	897,343	297,952
Հիմնական միջոցի օտարումից ծախսեր	(829,624)	(250,514)
Անհատույց ստացված ակտիվներից	48,271	59,993
Անհատույց տրված ակտիվներից ծախսեր	(81,162)	(92,416)
	(3,895,067)	(1,621,148)

25 Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	4,198,095	5,541,438
Հետաձգված հարկ	(46,251)	8,052
Ընդամենը	4,151,844	5,549,490

2022թ. Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը 18 տոկոս է (2021թ.՝ 18%):

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	18,653,914		29,305,902	
Շահութահարկի հաշվարկ սահմանված հարկային դրույքով	3,357,705	18.00	5,275,062	18.00
Չնվազեցվող / չհարկվող հոդվածներ	794,139	4.25	274,428	0.94
Հարկային վնասի ապաճանաչում				
Շահութահարկի գծով ծախս/ (փոխհատուցում)	4,151,844	22.25	5,549,490	18.94

26 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի և այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք համարվում են ընդունելի տվյալ հանգամանքներում:

Ընկերությունը կատարում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Հաշվապահական գնահատումները, սակայն, երբեմն չեն համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Դեբիտորական պարտքերի և կանխավճարների վերականգնում

Դեբիտորական պարտքերի մնացորդը ներառում է նաև պետական բյուջեի հանդեպ ունեցած դեբիտորական պարտքերը: Ղեկավարության համոզմամբ պետական բյուջեի հանդեպ ունեցած դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին փոխհատուցվող են:

27 Պայմանական պարտավորություններ

27.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

Հայաստանում բիզնեսի կապիտալում օտարերկրյա կապիտալի համեմատաբար փոքրածավալ ներգրավվածության, ինչպես նաև Հայաստանի տնտեսության մեջ համեմատաբար քիչ օտարերկրյա ներդրումների և համաշխարհային տնտեսության համապատասխան սեկտորներից համեմատաբար մեկուսացման արդյունքում, ավելի զարգացած և ձևավորված տնտեսությամբ երկրներում առկա ֆինանսական ճգնաժամը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ այնքան էլ խիստ և նկատելի չէ Հայաստանում:

Այնուամենայնիվ, շուկայական ավելի խիստ ցնցումների պայմաններում Հայաստանի տնտեսությունը, ինչպես նաև Ընկերությունը կարող են ընկնել այդ ճգնաժամի ազդեցության տակ, ինչի հետևանքները կարող են լինել նշանակալի: Ընկերության վրա հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել անվճարունակությունը, թուլացած հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքների վրա:

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ Հայաստանում:

27.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում:

27.3 Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ պահանջում է մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային պարտավորությունների գծով՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա:

27.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ընկերության բավարարում է ՀՀ կառավարության պահանջները կապված շրջակա միջավայրի հետ և չունի պարտավորություններ կապված շրջակա միջավայրի հետ:

27.5 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմեր (անձանց խումբ) են հանդիսանում՝

- ✓ Միքայել Վարդանյանը;
- ✓ Կարեն Վարդանյանը;

Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող Ընկերություններ

- ✓ «ՄԱՍԻՍ ՏՈԲԱԿՈ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ՔԵՆԴԻ» ՍՊԸ;
- ✓ «ՍՈՖՏԵՔՍ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ՍԱՆ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԻՆՏԵՐՆԵՅՇՆԼ ՄԱՍԻՍ ՏԱԲԱԿ» ՍՊԸ;
- ✓ «ՎԱՐԴԱՆՅԱՆՆԵՐ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ՄՈԹՈՐՍ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ԱՎՏՈ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԱՆՈՒԾ ԼԻՆԻ» ՍՊԸ;
- ✓ «ՊԵՌԱՇԿԻԱՆՈՑ» ՍՊԸ:
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ՍՊՈՐՏ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ԱԿՈՒՄԲ» ԲԲԸ;
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ՄԱՍՏԵՐ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԱՐ ՀԵՌՈՒՍՏԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ԴԻԼԻՆԳ» ՍՊԸ;
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ՀՈԼԴԻՆԳ» ՍՊԸ;
- ✓ «ՋՈՅԿՈ» ՍՊԸ;
- ✓ «ՍՔՎՈԾԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» Հ/Կ;
- ✓ «ԳՐԱՆԴ ՍՊՈՐՏ ԱԿՈՒՄԲ» Հ/Կ;
- ✓ «ՎԱՐԴԱՆՅԱՆՆԵՐԻ ԸՆՏԱՆԻՔ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ:

«Գրանդ Տոբակո» ՍՊԸ-ն չի հանդիսանում պետության հետ փոխկապակցված կազմակերպություն:

27.6 Վերահսկողություն

Ընկերության վերահսկվում է երկու մասնակիցների կողմից:

Ընկերության կապակցված կողմերի հետ գործարքները և մնացորդները հետևյալն են.

ՀՀ հազ. դրամ

Մասնակցից ներգրավված փոխառություններ (սկզբնական արժեքով)

Փոխկապակցված ֆիզիկական անձ (A)

- Ներգրավված փոխառություն (անվանական արժեքով)

Մնացորդ՝ 01.01.2022	Մուտք	Ելք (մարում)	Մնացորդ՝ 01.01.2023
48,700,000		(30,025,700)	18,674,300

Փոխկապակցված ֆիզիկական անձ (B)

- Ներգրավված փոխառություն (անվանական արժեքով)

Մնացորդ՝ 01.01.2022	Մուտք	Ելք (մարում)	Մնացորդ՝ 01.01.2023
48,700,000		(34,852,400)	13,847,600

Այլ գործարքներ փոխկապակցված անձանց հետ

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (C) Քենդի

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023
43,333	120	-	38

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (D) Մոթորս

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023
9,891	-	-	-

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (E) IMT

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023 (կանխավճար)	Կրեդիտորական առ 01.01.2023 (կանխավճար)
9,308,491	11,636,515	1,051,300	1,502,494

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (F) Մաստեր

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023*
10,465,782	78,440	-	730,792

*Որից 94,372 հազար դրամը ստացված անխավճար

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (G) Ավտո

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023
1,961	-	-	-

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (H) Սպորտ

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023*	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023
1,161	4,344	115,940	-

*Որից 115,940 հազար դրամը կանխավճար

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (I) Անուշ լինի

- Տրամադրված փոխառություն (անվանական արժեքով)

Մնացորդ՝ 01.01.2022	Հատկացում	Մուտք (մարում)	Մնացորդ՝ 01.01.2023
320,000	-	(80,000)	160,000

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023
11,046	25	-	-

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (J) Դիլինգ

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023
20,057	54,788,580	10,193,588	-

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (K) Գրանդ ակումբ

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023 (Կանխավճար)	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023
8,269	-	10,600	-

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (L) Մասիս Տոբակո

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023
70,343	-	-	-

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (M) Վարդանյաններ

- Գործառնական գործունեություն

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023
7,362	300	300	600

Փոխկապակցված իրավաբանական անձ (N) Սոֆտեք

- Գործառնական գործունեություն u

Ձեռքբերում	Վաճառք	Դեբիտորական պարտքեր առ 01.01.2023	Կրեդիտորական պարտքեր առ 01.01.2023*
10,596	34,347		7,773

*Որից 7,773 հազար դրամը կանխավճար

27.7 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Գործառնական վարձակալության գծով փոխկապակցված անձի հետ առկա է կնքված պայմանագիր:

27.8 Իրավական հարցեր

Ընկերության դեմ առկա և ակնկալվող դատական հայցեր այս պահի դրությամբ առկա չեն, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

27.9 Գործարքներ անձնակազմի հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը՝

հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ՝		117,929

Հիմնական անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ	3,729,120	3,548,282
Արձակուրդային	384,724	430,196
Պարգևատրումներ	1,022,799	763,679
Ապահովագրություն/ գործառուի կողմից	-	-
Կուտակային ֆոնդին հատկացումներ	-	-
Այլ	48,057	51,438

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Քաղիրավական պայմանագրերի հիման վրա վճարված գումարներ	22,092	23,680

28. Ֆինանսական ակտիվներ

	2022թ.դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարի	2021թ.դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարի
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		
Տրված փոխառություններ	2,475,591	2,918,831
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	15,624	27,544
Բանկային ավանդներ	1,555,000	5,368,331
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, բացառությամբ՝ դրամարկղի մնացորդի	6,676,188	6,573,417
Ընդհանուր ֆինանսական ակտիվներ	10,722,403	14,888,123

Ֆինանսական պարտավորություններ

	2022թ.դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարի	2021թ.դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարի
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Ստացված փոխառություններ	32,521,900	-
Բանկային վարկեր	3,022,693	3,160,963
Երկարաժամկետ վարձակալության գծով պարտավորություններ	60,456	-
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,560,014	1,170,272
Ընդհանուր ֆինանսական պարտավորություններ	37,165,063	4,331,235

29. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ընկերությունը ենթարկվում է ֆինանսական գործիքների հետ կապված տարբեր ռիսկերի: Ռիսկերի հիմնական տեսակներն են շուկայական ռիսկը, վարկային (պարտքային) ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը: Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առևտուր չի իրականացնում սպեկուլյատիվ նպատակներով և չի գրում օպցիոններ:
Ամենաէական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Ընկերությունը, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման արդյունքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես արժութային ռիսկի, որը բխում է ինչպես իր գործառնական, այնպես էլ ֆինանսական գործունեությունից:
Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ շուկայական գների փոփոխությունները, ինչպիսիք են արտարժույթի փոխարժեքները, տոկոսադրույքները, բաժնետոմսերի գները, կազդեն Ընկերության շահույթ կամ վնասի և ֆինանսական գործիքների արժեքների վրա: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը պահպանել ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ օպտիմիզացնելով հատույցը: Ընկերությունը իր շուկայական ռիսկերը չի հեջավորում:

Արտարժութային ռիսկին ենթարկվածությունը

Արժութային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկված է արտարժութային ռիսկին արտարժույթային փոխառությունների և արտարժութային դրամական մնացորդների գծով:

Արտարժութային ռիսկին ենթարկվածությունը

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հավանաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությունը ենթարկում է արտարժութային ռիսկի, նկարագրված են ստորև, արտահայտված հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Ֆինանսական ակտիվներ

(հազ.դրամ)

	Արտարժույթով արտահայտված 31.12.2022թ	Արտարժույթով արտահայտված 31.12.2021թ
Տրված փոխառություններ	2,475,591	2,918,831
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	15,624	27,544
Բանկային ավանդներ	1,555,000	5,368,331
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, բացառությամբ՝ դրամարկղի մնացորդի	6,676,188	6,573,417
	10,722,403	14,888,123

Ֆինանսական պարտավորություններ

(հազ.դրամ)

	Արտարժույթով արտահայտված 31.12.2022թ.	Արտարժույթով արտահայտված 31.12.2021թ
Ստացված փոխառություններ	32,521,900	-
Բանկային վարկեր	3,022,693	3,160,963
Երակարաժամկետ վարձակալության գխով պարտավորություններ	60,456	-
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,560,014	1,170,272
Ընդհանուր ֆինանսական պարտավորություններ	37,165,063	4,331,235
Զուտ արդյունք	(26,442,660)	10,556,888

Տարվա ընթացքում կիրառված միջին փոխարժեքներ:

Դրամով	**Միջին փոխարժեքներ**		**Հաշվետու ամսաթվի փոխարժեք**	
	2022	2021		
	12 ամիս	**12 ամիս**	**31.12.2022թ**	**31.12.2021թ**
1 Դոլար	435.87	503.81	393.57	480.14

բ) Վարկային (պարտքային) ռիսկ

Վարկային ռիսկը հաճախորդի կամ այլ գործընկերոջ կողմից իր պարտավորությունները չկատարելու հետևանքով Ընկերության կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու ռիսկն է: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության վրա առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, փոխառությունները և այլն: Վարկային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքներով.

(հազ.դրամ)	2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.
Ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեքներ		
Դեբիտորական պարտքեր	2,475,591	2,918,831
Տրամադրված փոխառություններ	15,624	27,544
Բանկային ավանդներ	1,555,000	5,368,331
Բանկային հաշիվների մնացորդներ	6,676,188	6,573,417
	10,722,403	14,888,123

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը իրենից ներկայացնում է այն ռիսկը, երբ ընկերությունը չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները:
Ընկերության քաղաքականությունը ներառում է իրացվելիության կառավարման զգուշավոր քաղաքականություն, որը նախատեսում է դրամական միջոցների եւ բանկային հաշիվների մնացորդների, ինչպես նաեւ բարձր իրացվելի ակտիվների բավարար քանակ՝ ժամանակին պարտավորությունների համար բոլոր վճարումները ապահովելու համար:

Իրացվելիության ռիսկը գնահատելիս և կառավարելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից դրամական միջոցների հոսքերը, մասնավորապես, դրամական միջոցներից և դեբիտորական պարտքերից: Ընկերության դրամական և առևտրային դեբիտորական պարտքերը զգալիորեն գերազանցում են պահանջվող ընթացիկ դրամական միջոցների արտահոսքի պահանջները: Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից պայմանագրային դրամական հոսքերը մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

30 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն այնպես, որ տեսանելի ապագայում կարողանա շարունակել իր գործունեությունը, միաժամանակ փորձելով առավելագույնի հասցնել շահույթը բաժնետիրոջ համար:
Ընկերության կապիտալը բաղկացած է սեփական կապիտալից, որը ներառում է կանոնադրական կապիտալը և կուտակված շահույթը:

Ընկերության ղեկավարությունը՝ գնահատում է Ընկերության կապիտալի պահանջները՝ ապահովելու ֆինանսավորման կառուցվածքի ընդհանուր արդյունավետությունը և խուսափելու չափից ավելի վարկավորումից (լեվերինգից): Սա հաշվի է առնում Ընկերության ստորադաս պարտքի տարբեր դասեր: Ընկերությունը կարգավորում է կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ՝ ելնելով տնտեսական միջավայրի փոփոխություններից և ակտիվների հետ կապված ռիսկերից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ կատարելագործելու համար Ընկերությունը հնարավորություն ունի փոխել բաժնետիրոջը վճարված շահաբաժինների չափը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետիրոջը, թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ վաճառել ակտիվներ՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի համար Ընկերության կապիտալի ճշգրտումներ կատարող գումարները հետևյալն են.

(հազ.դրամ)	2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր փոխառություններ, վարկեր և ֆին.վարձակալություն	35,605,049	100,560,963
Հանած՝ մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	(6,693,856)	(6,583,357)
Զուտ փոխառություններ, վարկեր և ֆին.վարձակալություն	28,911,193	93,977,606
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	49,166,487	34,821,457
Պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցություն	0.59	2.70